

World Goodwill

NYHETSREV

Nr 1 2008

En tidskrift som visar Den goda viljans energi i världen.

Framtidens städer

Vi lever i en städernas tidsålder. Man blir modstulen när man ser hur städerna ser ut idag: en överbelastad infrastruktur, igenproppade av bilar, med ghetton, slum och kåkstäder, och med arkitektoniska och planeringsmässiga galenskaper. Till formen påminner de om en gigantisk maskin, som oupphörligen omvandlar råmaterial till alla produkter som den mänskliga fantasin skapat. Men om vi kunde se städerna från den inre sidan, skulle vi se dem som väldiga flammande virvlar, spiraler, som drar till sig vetenskap, konst och religion. Vi skulle se dem som pulserande kraftkällor för förändring, som driver in nya insikter i människors medvetande. Och i en tid av internationella konflikter och migration utgör de förvisso smältdegler, där kulturer möts och blandas och nya livsformer skapas. Alice Bailey menar att vi ska se städerna som stora inlopp för andliga energier, och hon urskiljer några städer som speciellt viktiga för mänskligheten just nu – New York, London, Genève, Darjeeling och Tokyo. Ja, hon uppfattar dessa städer som medvetandecentra för vår planet, och uppger vilka strålar (bestämmande kvaliteter) som ger energi till varje center i dess lägre och högre aspekt.¹ Om man reflekterar över sådana idéer får man hjälp att förstå vart mänskligheten nu är på väg, speciellt i ljuset av de olika nationernas stråluppsättningar. Under förra året höll World Goodwill ett seminarium om just detta: *Evoking the Soul of Nations*.²

Städerna kan gå framåt på många olika sätt: i social rättvisa, vi har slumområden och den fattigdom som de representerar; i hållbarhet, den påverkan som städer har på den kringliggande landsbygden; och i bra relationer mellan invånarna – här har vi den viktiga frågan om hur (och av vem) stadsplaneringen kontrolleras för att vara till nytta för de som bor och arbetar i en stad. I artiklarna nedan granskar vi grupper och enskilda som gett sig i kast med sådana frågor – somliga med ett öga på det direkta behovet, andra med en mera långsiktig vision. Alla initiativen kräver att människor av god vilja ger sitt stöd om den urbana framtiden ska leva upp till sin potential att skapa och vidmakthålla goda relationer mellan de som bor i staden och hela vår planet.

I förra nyhetsbrevet skrev vi om bonden som vårt levebröds väktare. Vill ni läsa mer om hur viktigt böndernas arbete är just nu, kan ni gå in på www.stwr.net/content/view/2533/1/ och läsa artikeln "World Food Stocks Dwindling Rapidly, UN Warns". Den finns på hemsidan *Share The World's Resources* (STWR), en frivilligorganisation, som arbetar för global ekonomisk och social rättvisa.

1. Mer info om strålarna finns i Alice Bailey, *Nationernas öde*

2. Ni kan skriva till oss (se adress sid. 6) om ni är intresserad av material från seminariet.

Staden och stadsplanen

I detta nummer

STADEN OCH STADSPLANEN
TECKEN PÅ FÖRÄNDRING
ATT ÖVERBRYGGA DE
SOCIALA KLYFTORNA I EN
STAD

Genom historien har de flesta människor bott och arbetat på landsbygden. Men de senaste tvåhundraårens industriella revolutioner har gradvis brutit mönstret, och drivit fler och fler in till snabbväxande städer och nya samhällen, och för första gången i historien är det nu fler människor i tätorter än på landsbygden. Så ser det ut, hela vägen från förfärlig slum och kåkstäder över välplanerade förorter och moderna innerstadsbostäder till den nya visionen om ekostaden. Det är ovillkorligen så att man funderat mycket över detta fenomen och frågan om hur vi kan göra livet i staden hälsosamt och socialt positivt inspirerar arkitekter och stadsplanerade över hela världen.

Här kan det vara lämpligt att känna till att stadsplanering inte är en ny företeelse. I en eller annan form har den funnits ända sedan människor började bo tillsammans i större bosättningar. De forntida konurbationerna¹ i Indusdalen, speciellt tvillingstäderna Mohenjodaro och Harappa från ca år 2000 f. Kr. visar att gator och mindre gränder stakades ut innan man uppförde de faktiska byggnaderna. Fastän de flesta städerna i Europa växte upp organiskt runt en katedral eller ett slott och ett stadshus, har vi ändå utmärkta exempel på stadsplanering – London efter den stora branden 1666 är ett typiskt fall.

Redaktör:
DOMINIC DIBBLE

www.worldgoodwill.org

På artonhundratalet gav kombinationen av massmigration i hela Europa och USA, med föga eller ingen kommunal kontroll av bostadsbyggandet, upphov till enorma problem med smuts och sjukdomar av epidemiska proportioner. Problemet tog man så småningom itu med genom tillkomsten av den allmänna sjuk- och hälsovården. I Storbritannien t.ex. bestämdes att alla bostäder skulle ha tillgång till rent vatten och effektiv rening av avloppsvatten.

Så såg den politiska miljön ut i 1800-talets Storbritannien. Här slog också en intressant tanke rot. Människovännen Ebenezer Howard hade sett vilka förödande osunda sociala och medicinska effekter som slumområdena hade på folk som var dömda att bo i dem. Han lade också märke till bristen på sociala, utbildnings- och konstnärliga resurser i mindre, lantlig bebyggelse. Dessa observationer ledde honom till att utveckla konceptet trädgårdsstaden. Syftet var att skapa en levande miljö som skulle förena fördelarna med att bo på landet med fördelarna med att bo i staden, och samtidigt eliminera bådas nackdelar. En trädgårdsstad skulle ha spatiösa esplanader, som strålade ut från centrum. Husen skulle vara av hög kvalitet, men folk skulle ha råd att bo i dem, och utanför skulle finnas rätt stora trädgårdar, där folk t. ex. kunde odla sina egna grönsaker. Dessutom skulle staden vara begränsad i storlek och omges av ett område oexploaterad mark. Han trodde att sådana städer skulle erbjuda en perfekt mix av stad och natur. De skulle skötas, styras och finansieras av invånarna som hade ett ekonomiskt intresse av dem. Mäktigt stöd och ekonomisk uppbackning gjorde att Howards tankegångar först kunde manifesteras i Letchworth Garden City i Hertfordshire år 1903.

Efter första världskriget tog idén verkligen fart och vi hittar exempel på förstäder, som byggdes efter den principen i Kapyla i Helsingfors, Orechovka i Prag och Denenchofu i Tokyo. Det mest kompletta och representativa exemplet på en trädgårdsstad hittar vi i Australien, i Colonel Light Gardens i Adelaide.

Men efter andra världskriget tog en stor del av bostadsbyggandet, speciellt i USA, formen av en ohämmande urban tillväxt. De viktigaste kännetecknen var tätortens brist på sammanhang och kontinuitet, ökande avstånd mellan bostad och arbete, och ett enormt bilberoende. Så det är inte förvånande att vi från 1960-talet och framåt hittar en rörelse bort från den dysfunktionella, ohejdade tillväxten mot en ny vision för bostaden i staden.

Byggherren Robert Simon planerade och byggde staden Reston Virginia under tidigt 60-tal. Han använde sig av ett flertal av trädgårdsstadsrörelsens element. Och han avsatte en buffert av parkområden runt staden. Per tusen invånare reserverades tio tunnland park. Simons mål för den nya staden innefattade hög standard för strukturell och naturlig skönhet, jämväl med möjligheter att bo och arbeta i samma område. Idag anses Reston vara en modell för en utopisk förort och dess centralplan är en blandning av urban verksamhet och lantlig skönhet.

Efter en period av överksamhet föddes under tidigt 80-tal på nytt tanken att bygga idealsamhällen. En ny form av stadsplanering tog fart. Den betonade att ett samhälle ska vara beboeligt och framkomligt, ha bra kollektivtrafik och en mer intelligent användning och återanvändning av befintliga byggnader och markområden. Primus motor var Jane Jacobs, vars pionjärarbete fungerade som drivfjäder.

Jacobs föddes 1916 i Scranton, Pennsylvania, men

flyttade under depressionen på trettioalet till New York. När hon under en kortare tid var arbetslös utforskade hon New York till fots och fascinerades av dess liv och rörelse och de stora variationerna i stadens liv. Senare sa hon att denna period lärde henne massor om hur en stad verkligen fungerar, och vilken socioekonomisk dynamik som den avger. Hon konfronterades med det hon såg som dumhet och arrogans från skrivbordsplanerarna med deras storslagna projekt. Hon säger, att städer har kapacitet att ge något till alla, bara därför att och bara när de skapas av alla. Jane Jacobs såg städer som levande väsen och ekosystem. Hon menar att byggnader, gator och grannskapsfunktioner fungerar som dynamiska organismer, som förändras över tiden som reaktion på hur folk interagerar med dem. Hon rekommenderar en urban utveckling för varierad användning – integrering av olika byggnadstyper och funktioner, vare sig det är frågan om bostäder eller för kommersiella ändamål, gamla eller nya. Enligt den tankegången är städerna beroende av skilda former av byggnader, bostäder, butiker, företag och andra icke-bostadsändamål, liksom människor av olika åldrar som nyttjar områdena olika tider på dygnet, för att skapa vitalitet i ett samhälle. Hon tänkte sig städerna som organiska, spontana och lite världsösa, och ansåg att blandningen av stadens nyttjande och nyttjare var avgörande för ekonomisk och urban utveckling.

I stora drag håller Christopher Alexander med Jane Jacobs om att det är viktigt att blanda olika typer av aktiviteter i ett grannskap. Hans gärning har en uttryckligt andlig underton. Han håller också med henne om att det är viktigt att människor själva får mycket mera kontroll över planeringen av det som ska byggas i grannskapet. Det är faktiskt så att hans teori om stadsplanering² primärt handlar om att hela samhällen. Han har kommit fram till den teorin genom samarbete med kollegor och har testat teorin i simuleringar tillsammans med sina studenter. Varje byggnad och varje öppen plats lämnar ett positivt bidrag till samhällets helhet. Hans teori utmanar därför de rådande metoderna för zonindelning, planering, ekonomi och markägande, och handlar i grunden om att skapa goda relationer. Hans förnämsta verk *The Nature of Order*³ är ett metafysiskt och etiskt försvar för en sådan metod. Han ger rikligt med exempel på städer, byggnader och objekt som uppvisar helhetens och helandets egenskaper – han menar att det är livet självt. Centralt i hans verk är hans åsikt att fastigheter och annan bebyggelse måste utvecklas som reaktion på och i nära samarbete med miljön. Tanken på utveckling, på att respektera bebyggelsens, husets eller objektets inre natur eller själ kan jämföras med hur själen bygger den yttre människan inifrån och ut. Han menar att den moderna utvecklingen tenderar att i detalj bestämma funktionerna i bostäder och annan bebyggelse alltför tidigt i planeringen och alltför specificerat, vilket hindrar den naturliga oförutsägbarhet, som utvecklingen själv skapar. Och han anmärker att "själva tanken på stadsbilden eller stadsplanen och själva tanken på stadsplanering som en verksamhet står i strid med tanken på utveckling, och i strid med tanken på områden skapas gradvis och av egen kraft till en naturlig större stadsform."

Alexanders perspektiv står i stark kontrast till de gamla svulstiga tankarna, som alltför har stöd från mäktiga intressen och regeringar. De senaste fyrtio åren har åtskilliga nya städer planerats och byggts på tidigare helt öde platser och det är lärorikt att undersöka två av dem för att se var problemerna uppstår.

När Juscelino Kubitschek de Oliveira valdes till Brasiliens president 1954 gav han order om planering och byggande av en ny huvudstad för landet, Brasília. Den skulle

rymma 600 000 invånare, huvudsakligen i jättekvarter, d.v.s. enorma bostadskomplex grupperade i helt regelbundna mönster. Varje grupp om fyra jättekvarter tänktes fungera som en grannskapsenhet med kyrka, högstadium, biograf, ungdomsgård och rekreationsområde, som skulle skapa en gemenskapskänsla och göra bilen överflödig. Byggnaderna var bara på sex våningar, så att en mor i teorin skulle kunna ha kontakt från lägenheten med sitt barn nere på marken. Mellan jättekvarteren fanns lägre byggnader för kommersiella ändamål. Den kanske viktigaste aspekten på dessa jättekvarter var att de eftersträvade jämlikhet, så att folk av alla inkomstnivåer kunde bo tillsammans och interagera på en personlig och klasslös nivå. Ett enormt vägnät byggdes för att Brasilia skulle kunna nås från alla delar av Brasilien.

Men det råder allmän enighet om att Brasilia till största delen blev ett misslyckande. Både de som bor där och andra brasilianare har en rätt låg tanke om staden. Det förekommer mycket få spontana kontakter i kvarteren, eftersom det inte finns några lämpliga mötesplatser. Staden byggdes för en oinskränkt rörlighet med bil, och saknar därför de traditionella gathörnen. Det finns mycket få möjligheter för folk att promenera eller ta sig till fots någonstans, för det finns bara motorvägar i staden. Det är speciellt farligt för en fotgängare att korsa en motorväg. Man skattar att åtminstone en person i veckan dödas under sådana försök, vilket gör att olycksfrekvensen är fem gånger så hög som i Nordamerika.

Brasilia demonstrerar tydligt bristerna i den modernistiska synsättet att en idealstad skulle skapa ett idealsamhälle. För att citera Paul Forster i *Capital of Dreams*: "Om de hade brytt sig om det som Frank Lloyd Wright skrev 1932 att arkitektoniska värden är mänskliga värden, i annat fall är de meningslösa, då skulle staden kanske vara mer lämpad för ett trivsamt liv snarare än för effektiv verksamhet."

Ett annan ny specialbyggd huvudstad är Abuja i Nigeria, som planerats och byggts de senaste 30 åren. En av våra medarbetare från Nigeria skriver: "Abuja är verkligen en välplanerad och vacker stad med ett mycket bra vägnät, impone-

rante kontorsbyggnader och hotell i världsklass. Beklagligtvis finns fortfarande den eviga snedfördelningen av resurserna. I stadens centrum finns områden för högre regeringstjänstemän och rika affärsmän, men de är helt utom räckhåll för majoriteten arbetare. Dessa har bara råd att bo i de kringliggande förstäderna, en del så långt borta som på 40 km:s dagligt pendlingsavstånd från arbetsplatsen i centrum. Som man lätt kan föreställa sig kan inte vägar och andra livets bekvämligheter i de avses belägna förorterna jämföras på samma dag som de i Abujas centrum, och trafikstockningarna kan vara mycket frustrerande i rusningstid morgon och kväll." Ännu en gång ser vi att bilen och monumentala byggnader på ett effektivt sätt ges prioritet över de mänskliga levnadsbetingelserna.

Trädgårdsstaden som idé har utvecklats sedan början av nittonhundratalet, men den gick sedan vilse i en mardröm av höghus, kåkstäder, trista och gråa sovjetiska kollektivlägenheter, kapitalistiska förorters ohämmade tillväxt och antiindividualismen i inhuman, själlösa stadsbilder. Nu har vi gått varvet runt, och ska på nytt granska tankegångarna från några av de visionärer som vi citerat tidigare. De betonar gemenskap och respekt för naturen, denna gång av ekonomiska, sociala och nu även av miljömässig nödvändighet – miljön är den nya faktor som tas med i stadsekvationen. Det finns ett trängande behov av att göra all miljö så hållbar som möjligt. Ett exempel är konceptet ekostaden. Richard Register frågar: "Är staden bara till för människor, för deras egotrippade samtal med sig själva och blottade på relationer med världen utanför? ... Vi kanske har fattat alldeles för sent att vi bannlyst naturen från vår upplevelse av staden. Varför förändras klimatet och varför rusar vi fram mot en energikris och gör slut på all tillgänglig olja planeten lagrat under 200 miljoner år? Viktigaste orsaken är att vi har struntat i naturen när vi byggde våra städer"

1. *Konurbation*, större område med sammanhängande stadsliknande bebyggelse, Stockholm med kranskommuner är ett nutida exempel liksom Ruhrområdet, övers ann.

2. *A New Theory of Urban Design*, Christopher Alexander, Hajo Neis, Artemis Anninou och Ingrid King (1987)

3. *The Nature of Order*, Christopher Alexander. The Center for Environmental Structure, 2005.

Tecken på förändring

Idag bor hälften av mänskligheten i städer och andra tätorter, och senast år 2030 väntar man sig att tre fjärdedelar av jordens befolkning kommer att vara urbaniserad. De största städerna kommer att finnas i utvecklingsländerna.¹ Det finns nu fler än 400 städer med mer än en miljon invånare, och 200 av dem ligger i Kina, plus ett växande antal megastäder (med mer än 10 miljoner invånare) såsom Tokyo, Mexico City, Shanghai och New York. Enligt Asia Times kommer enbart Asien att ha åtminstone 10 hyperstäder (mer än 20 miljoner invånare) senast år 2025.² I Afrika är städerna också under tillväxt: Lagos i Nigeria förväntas ha 25 miljoner invånare senast år 2015.

World Urban Forum, under FN-HABITAT, som är FN:s organ för bostads- och bosättningsfrågor, håller varannan år en konferens med regeringar, lokala myndigheter, ngo:er och andra experter på urbanisering. Senaste mötet hölls i Vancouver 2006. Anna Tibaijuka, vd för FN-HABITAT, säger att "det blir allt viktigare att förstå städernas komplicerade sociala, kulturella och ekonomiska dynamik, eftersom vi måste sträva efter att hitta internationellt överenskomna utvecklingsmål."³ I en

BBC-intervju i juni 2006 gav hon följande kommentar: "Städerna måste skapa förutsättningar för att svara upp mot växande krav på infrastruktur, bostäder och transporter. Vi kan inte hindra städerna från att växa, men det vi behöver är investeringar i nödvändig infrastruktur för att kunna ta emot den växande stadsbefolkningen. Problemet är inte för mycket folk i en stad, utmaningen ligger i att säkerställa att städerna är dragliga att leva och bo i för all dess invånare... Historien visar att den urbana utvecklingen hänger nära samman med industrialiseringen av jordbruket, vilket tenderar att driva bort folk från landet. Folk flyttar då till städerna, eftersom de tror att de ska få det bättre, men i realiteten slutar många av dem i slummen och letar efter ett jobb... Städer måste integreras med miljön. De måste försvaga sina ekologiska fotavtryck och se till de inte ställer sådana krav som miljön inte kan klara. Som led i den processen är det avgörande att man får in ett miljötänkande i urbana områden, inte bara för att få till stånd grönområden där, utan också för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och utsläppen av miljögifter."⁴

Herbert Girardet, som är expert på urban hållbarhet menar att för närvarande är städerna inte civilisationens centra, utan de iögonfallande faktorer som definierar moderna städer är rörligheten av personer och varor, och efterfrågan på energi. Många urbana verksamheter är direkt eller indirekt beroende av fossila bränslen, som orsakar miljöförstöring och koldioxidutsläpp. Idag upptar städerna bara två procent av jordens landyta, men förbrukar 75 procent av jordens resurser. Girardet ställer några kritiska frågor: Hur kan folk i staden få bättre kunskap om vilka följder deras livsstil har för jorden som helhet? Kan moderna städer övergå till enklare, mer självreglerande produktions- och avfallshanteringssystem? Hur kan man få städernas tillväxt under kontroll? Han konstaterar att en miljövänlig urban utveckling mycket väl kan bli den största utmaningen under det här seklet, inte bara av mänskligt egenintresse, utan också för att skapa en hållbar relation mellan städerna och biosfären. Det går inte om vi inte ändrar det värdesystem som nu utgör grundvalen för våra städer. När allt kommer omkring så är det bara en djupgående attitydförändring, en andlig och etisk förändring, som kan säkerställa att städerna blir verkligt hållbara.⁵

Alltså måste städerna förändras. Ett projekt som samverkar för detta är *Mega-Cities Project*, ett nätverk av städer som vill skapa nya samarbetsformer för att lösa urbana problem. Visionen går ut på att "förvandla städerna i riktning mot större social rättvisa, ekologisk pånyttfödelse, politiskt medbestämmande och ekonomisk livskraft, samtidigt som man respekterar varje stads unika historia och kultur och visar aktning för mångfaldens vitalitet." *Mega-Cities Project* har "fastställt och dokumenterat massor av innovationer för varje stad; förmedlat överföring av fyrtio praktiskt genomförbara lösningar över nationella, regionala och kommunalgränser, utvecklat en ledarskapsstrategi på gräsrotsnivå, designat en rese-/studieplan för studenter, initierat en årlig granskning av globala ledare och producerat många fallstudier, artiklar, böcker och videofilmer.⁶

Agenda 21, som var resultatet av Earth Summit i Rio 1992, är en uttömmande handlingsplan för hållbar utveckling globalt, nationellt och lokalt. Den bekräftades på nytt med kraft vid toppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg 2002. Ett exempel på det slags tänkande som härrör från Agenda 21 är initiativet från New Yorks borgmästare Michael R. Bloomberg på *Earth Day* förra året. Han kräver en mer energisnål stad, däribland en ombyggnad av stadens huvudvattenledningar, stöd för kollektivtrafiken, och minskning av trafikstockningarna [helt nyligen förkastades dock ett planerat betalprojekt av staten New Yorks generalförsamling] och uppförande av mer energisnåla byggnader. Enligt JoAnne DiSano, som är FN:s chef för hållbar utveckling, är de frågor New York tar upp nyckelfrågor, som alla länder och samhällen måste ta itu med. Hon säger vidare att det faktum att allt fler städer världen över antar planer

för hållbar utveckling är speciellt glädjande.⁷ London har redan infört en trängselavgift för vissa fordon som ska in till centrala London – för att minska privatbilismen, minska trafikstockningarna och skaffa pengar till kollektivtrafiken. För närvarande är avgiften på åtta pund, och den har skapat debatt, för samtidigt som den minskat trafikmängden så har den haft negativa effekter på affärlivet. Andra trängselkattesystem finns t. ex. i Bergen (infördes redan 1986) och i Stockholm, Rom och Singapore. Större investeringar i kollektivtrafiken planeras för London. Det kallas *Crossrail*, och innebär att järnväg ska gå under centrala London i öst-västlig riktning.

Curitiba i Brasilien, är en stad på cirka tre och en halv miljoner invånare, alltså mindre än en megastad. Den presenterades på Habitat II-toppmötet i Istanbul 1996, som "världens mest nyskapande stad". Transportsystemet inbegriper körfält på de större gatorna för snabbussar – de långa bussarna är tredelade, och stannar vid speciellt designade handikappanpassade tunnelbanestationer. Biljettpriset är detsamma oavsett reslängd. Systemet har förmått få stadens bilförare att avstå från bilen i mycket stor utsträckning, och har förbättrat resandet för alla. Två tredjedelar av soporna i Curitiba återvinns, bland det allra högsta i hela världen. I de fattigare delarna av staden finns dock ingen sophämtning, utan folk får ta sina soppor till grannskapscentra och byta in dem mot bussbiljetter eller ägg, mjölk, apelsiner och potatis, allt inköpt från lokala odlare.

Städerna och deras invånare kan ingjuta kraft i nationer, och vi måste hoppas att de kan anta tjugohundratalets utmaningar – bostäder, transporter, utbildning, sysselsättning, avfallshantering, integration och terroristhot. Ett annat exempel på samarbete för att klara dessa utmaningar är **City Mayors**-projektet. Det är ett internationellt nätverk av fackmän, som samarbetar för starka städer och bra lokala styrelser. Ett exempel på vilket pionjärintryck städer kan skapa finner vi i USA. Här har, oberoende av den federala regeringen, fler än femtio städer anslutit sig till Kyotoprotokollet.⁸ City Mayors driver också ett nätbaserat projekt för att profilera borgmästare och kommunstyrelseordförande över hela jorden genom att hylla sådana som tjänar sin stad och ger betydelsefulla bidrag till städerna. John So, Melbournes borgmästare, fick den utmärkelsen 2006.

1. UN-HABITATS hemsida www.unhabitat.org

2. <http://sv.wikipedia.org/wiki/Megastad>

3. UN-HABITAT – *State of the World Cities 2006/2007*

4. BBCNews – http://news.bbc.co.uk/1/hi/talking_point/5097684.stm

5. *Cities and the Culture of Sustainability*, Herbert Girardet, http://solarcity.org/city_sustainability.htm

6. www.megacitiesproject.org

7. www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=22315&Cr=environment&Cr1=

8. www.citymayors.com/development/cities_future.html

Att överbrygga de sociala klyftorna i en stad

Trots att UN-HABITAT arbetat intensivt för att förbättra villkoren för den tredjedel av världens stadsbefolkning som bor i slumområden, saknar den ännu anständiga bostäder och grundläggande service. Den bor i stadsdelar där sjukdomar, analfabetism och kriminalitet sprider sig och frodas.¹ UN-HABITAT vill framför allt verka för en hållbar bebyggelse, förbättrat lokalt styre med deltagande från kvinnor och lokala intressenter, samt utrota fattigdomen. Dessutom är man på det klara med att städernas

sårbarhet ökar på grund av det extrema vädret, och samtidigt expanderar städernas slumområden till områden som är utsatta för översvämningar, jordskred, nedsmutsning från fabriker och andra risker.²

Enligt Daniel Biau, chef för UN-Habitat's *Regional and Technical Cooperation Division*, så är "slummen ekonomiskt användbar, en återspeglning av städerna sociala klyftor och en grundval för

mänsklig elasticitet och återhämtningsförmåga... De är inte ett misslyckande för marknaden, utan snarare en framgång." Slummråderna hyser en tredjedel av jordens stads- och tätortsbefolkning och fastän de är det viktigaste fysiska uttrycket för fattigdom i städerna, så ger de ändå folk ett billigt boende. Så, ...hellre än att se dem som problem kan man hävda att slummen är en lösning på ett bestämt ekonomiskt utvecklingsstadium. I det viktoriaiska London var de en lösning och likaså i dagens Mumbai (tidigare Bombay), i Dharavi.

Slummen kan se väldigt olika ut i olika delar av världen. Någon är tätbefolkad, andra inte. Men alla är en manifestation av social orättvisa, där de fattiga stängs ute från stadslivets alla förmåner. Men stadens fattiga, som är överlevnadskonstnärer i en ofta nog fientlig miljö, kan bli dynamiska och handlingskraftiga företagare som skapar sina egna arbetstillfällen, och bildar grupper för att kämpa för sina intressen och på så sätt förvandlar de sitt grannskap.³

Det är en enorm utmaning att försöka överbrygga en stads sociala klyftor, men det finns många grupper och ngo:er över hela jorden som antagit utmaningen. Här följer tre exempel: **Slum Dwellers International** (SDI), är en organisation, som nyligen anslutit sig till projektet UN Habitat Cities Alliance. SDI är ett internationellt nätverk av fattiga i städerna, organiserade i förbund alltifrån folk som lever på gatorna i Mumbai till sådana som bor i Sydafrikas kåkstäder. SDI kämpar med regeringar och statliga institutioner för att hjälpa de mest marginaliserade att få trygga arrendevillkor och anständiga bostäder som man har råd med i städerna. Den har flera miljoner medlemmar i 24 länder. Medlemstalet varierar kraftigt, från grupper med några hundra i Zambia till mer än en och en halv miljon i Indien. SDI:s strategi har sina belackare, som hävdar att den arbetar alltför nära ihop med repressiva regimer, och ger dessa trovärdighet. Men motargumentet är att engagemanget faktiskt ger resultat.⁴

The Asian Coalition for Housing Rights är ett regionalt nätverk av organisationer på gräsrotsnivå, som kämpar mot urban fattigdom. Ett exempel på deras arbete är Baan Mankong Community Upgrading Program, som implementerats i 226 städer. Det finns för närvarande nästan 500 projekt omfattande människor från 957 samhällen i 97 provinser. Man fokuserar på att trygga de boendes besittningsrätt och kollektiv låne- och uthyrning eller kooperativt markägande för grup-

per som tidigare hotats av vräkning. Ett exempel kan nämnas: en vägkantsgrupp som hotades av vräkning slog sig ihop med andra grupper för att köpa närliggande mark med lån från samhället.⁵

The Building and Housing Foundation (BSHF) är en ekonomiskt oberoende forskargrupp som verkar både i England och internationellt. Den vill främja hållbar utveckling och införande av förändringar i boendet. Man bedriver forskning på många aktuella internationella bostadsplaneringsfrågor. Nyligen behandlade man ämnet Romer och Resande, som råkar ut för en omfattande diskriminering, och det anses att de har de sämsta oddsen i livet av alla etniska grupper i England. I juni 2007 ordnade BSHF en överläggning med personer med expertkunskap och egna erfarenheter för att få hjälp att identifiera problemen och utveckla tankar och praktiska sätt att klara dem. Ett annat projekt var besöket hos *Johannesburg Housing Company* – som vann 2006 års *World Habitat Award* – för att få detaljerad kunskap om vilka tekniska metoder, strategier och vilken projektstyrning de använder för att få till stånd blandade boendeformer och billiga hyreslägenheter vid förnyelse av byggnaders användning i stadens centrala delar. Det ingick även att förnygra det kringliggande området.⁶

Internationellt erkänner man behovet av att eliminera den urbana fattigdomen, men det återstår mycket på nationell nivå, speciellt i de minst utvecklade länderna, som urbaniseras snabbt men saknar tillfredsställande institutionella resurser. Lösningen kräver politisk vilja och positiv handling liksom en holistisk approach på alla nivåer, ekonomi, bostadsplanering, lokalt styre och sysselsättning. Först då kommer den delade staden att bli den inbegripande staden.⁷

1. www.unhabitat.org – här kan du läsa mer i ämnet.

2. Ban Ki-moons förord till *UN-Habitat Global Report on Human Settlement* 2007.

3. *Three things we should know about slums*, www.unhabitat.org

4. www.sdinet.org

5. www.achr.net

6. www.bshf.org

7. se not 3

De som är speciellt intresserade av World Goodwill kanske vill veta att ett antal grupper och enskilda beslöt att samarbeta runt ämnet för 2007 års seminarium *Evoking the Soul of Nations*. Medarbetare i Grekland skapade en grupp on-line för diskussioner i ämnet, för att dela med sig av handlingar, både nya och äldre. Så t ex diskuterades Greklands eventuella stråluppsättning. Det rädde allmän enighet om att själsstrålen nog är den fjärde och personlighetsstrålen den tredje. En grupp, som träffas en gång i veckan i Sydafrika, var speciellt intresserad av Sydafrikas själsstråle. Man diskuterade också vilka astrologiska stjärntecken som präglar landet. Det konstaterades: "Motsatsen till apartheid (splittring) är enhet. Man var överens om att landet enades, kort men påtagligt,

när man vann rugby-VM... Denna känsla av förvärvad respekt är något vi som nation behöver fokusera på om vi ska kunna uppväcka själen i detta uppvaknande mångkulturella land... Om landet ska helas är det absolut nödvändigt att varje skärva fogas in i en helhet... tydligt är att mångfald inom en större enhet redan finns och den måste uppmuntras. I den bemärkelsen avlägsnar inte syntesen de många färgstarka och mångfaldiga kulturerna i helheten utan inkorporerar dem." Den nybildade *Living Sanctuary for Esoteric Studies* i Tucson i Arizona höll en retreat den elfte november 2007 kring årets grundtanke och de olika seminarieämnena. Andra grupper vi känner till är t.ex. *Denver Goodwill Service Group*, som stöder arbetet subjektivt genom tänkande och meditation.

Hela denna fråga om de planetära centren och den energi som de förmedlar är naturligtvis av stort intresse och den har, om vi bara kunde inse det, oerhörd betydelse. Det finns en viktig sanning dold bakom den tendens som alla folk har att uppfatta vissa städer och platser som heliga, och som speciella med hänvisning till deras andliga värde. De blir mål för deras pilgrimsfärder. Vad beträffar människan gäller samma analogi, och av någon anledning anses det som kommer från hjärtat som heligare och bättre än det som huvudet uttrycker. Allt detta tyder på att mänskligheten har en inre insikt om att det osynliga, det verkliga och det heliga alltid finns bakom den yttre formen.

Alice Bailey, *Nationernas öde*, p. 94

DEN STORA INVOKATIONEN

(Omarbetad version)

Från Ljusets punkt i Guds Sinne,
låt Ljus strömma in i människornas sinnen.
Låt Ljus stråla ned över jorden.

Från Ljusets punkt i Guds Sinne
låt Ljus strömma in i människornas sinnen.
Låt Ljus stråla ned över jorden.

Från Kärlekens punkt i Guds Hjärta,
låt kärlek strömma in i människornas hjärtan.
Må Kristus återvända till jorden.

Från Kärlekens punkt i Guds Hjärta
låt kärlek strömma in i människornas hjärtan.
Må Den kommande återvända till Jorden.

Från det centrum där Guds Vilja är känd,
låt människornas små viljor ledas av ett högre syfte -
Det syfte som Mästarna känner och tjänar.

Från det centrum där Guds Vilja är känd
låt människornas små viljor ledas av ett högre syfte
- Det syfte som Mästarna känner och tjänar.

Från det centrum som vi kallar mänskligheten
låt kärlekens och Ljusets plan ta form
och må den försegla dörren till det onda.

Från det centrum som vi kallar mänskligheten
låt kärlekens och Ljusets plan ta form
och må den försegla dörren till det onda.

Låt Ljus, Kärlek och Kraft återupprätta Planen på jorden.

Låt Ljus, Kärlek och Kraft återupprätta Planen på jorden.

ATT VERKA FÖR ATT SKAPA RIKTIGA RELATIONER

ISSN 1650-5263

World Goodwill är en internationell rörelse som verkar för att mobilisera den goda viljans energi i världen och att skapa riktiga mänskliga relationer. Organisationen grundades 1932 som en tjänande verksamhet inom Lucis Trust. I Storbritannien är Lucis Trust en registrerad utbildnings- och välgörenhetsorganisation. I USA är den ett icke-vinstdrivande, skattebefriat utbildningsföretag. World Goodwill är en av FN godkänd NGO (icke-statlig organisation) och den brukar delta i de reguljära rådgivande mötena i FN:s högkvarter. Lucis Trust finns med på ECOSOC:s lista över rådgivande organisationer.

World Goodwills Nyhetsbrev kommer ut fyra gånger om året. Vill du ha fler exemplar, hör gärna av dig. Förutom den engelska originalversionen *World Goodwill Newsletter* ges nyhetsbrevet också ut på danska, franska, grekiska, holländska, italienska, portugisiska, ryska, spanska, svenska och tyska. Den engelska hemsidesadressen är www.worldgoodwill.org Här kan du läsa nyhetsbrevets originaltext.

World Goodwills arbete finansieras uteslutande genom gåvor och det kostar inget att prenumnera på nyhetsbrevet. Men varje gåva - stor eller liten - är mycket välkommen. På så sätt kan information spridas till så många som möjligt. Gåvor till Lucis Trust, kan göras till postgiro: 74267-6, då stöder du den internationella verksamheten. Om du vill bidra till att materialet kan ges ut på svenska kan du använda banknumret nedan.

WORLD GOODWILL

1 Rue de Varembe (3è)
Case Postale 31
1211 Genève 20
Schweiz

Suite 54
3 Whitehall Court
London SW1A 2EF
Storbritannien

120 Wall Street
24th Floor
New York NY 10005
USA

Översättning, layout och utskick: Svenskt Informationscenter för World Goodwill och Trianglar
Granängsringen 16, 135 44 Tyresö. Hemsida: <http://www.goodwilltriangel.org> E-post: info@goodwilltriangel.org
Tel: 018- 53 01 20 (dagtid) eller 08-798 28 78 (kvällstid) Svenskt Informationscenters arbete finansieras enbart genom gåvor. Varje gåva bidrar till att information kan spridas till flera personer. Bankgironummer: 5777-1537